

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU 01.JANUAR – 31.DECEMBAR 2011.GODINE

**UNIJA ZA ODRŽIVI POVRATAK I INTEGRACIJE U BIH
NVO sa specijalnim konsultativnim statusom
pri Ekonomskom i Socijalnom Vijeću Ujedinjenih
Nacija**

**THE UNION FOR SUSTAINABLE RETURN AND
INTEGRATIONS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA
NGO in special consultative status with Economic
and Social Council of the United Nations**

2011

SADRŽAJ

1. REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA UZOPI u BiH 2011	3
2. SKUPŠTINA UNIJE ODRŽANA 07.09.2011.GODINE	4
3. KONFERENCIJA U FOJNICI	5
4. TEMATSKA KONFERENCIJA IGMANSKE INICIJATIVE	7
5. PRVE JAVNE KONSULTACIJE	7
6. SARADNJA SA DRŽAVNIM, ENTITETSKIM I KANTONALNIM MINISTARSTVIMA U BiH	8
7. SARADNJA SA MINISTARSTVOM ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH	8
8. SARADNJA UNIJE SA MINISTARSTVOM PRAVDE BiH	9
9. SARADNJA SA FEDERALNIM MINISTARSTVOM RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA	9
10. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA	10
11. SARADNJA SA OSCE-om	10
12. SARADNJA SA UNHCR-om	12
13. SARADNJA UNIJE SA UNICEF-om	12
14. SARADNJA SA DOMAĆIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA	13
15. SARADNJA SA CATHOLIC RELIEF SERVICES (CRS)	13
16. SARADNJA SA MREŽOM ZA IZGRADNJU MIRA I NVO VIJEĆEM	14
17. SARADNJA SA KOALICIJOM ZA UKLJUČIVANJE PROTUMINSKE AKCIJE U RAZVOJNE PROGRAME	14
18. SARADNJA SA CENTROM ZA STUDIJE O IZBJEGLIM I RASELJENIM OSOBAMA	14
19. SARADNJA SA LOKALNIM VLASTIMA I LOKALNIM ZAJEDNICAMA	15
20. SARADNJA SA OPĆINOM STARI GRAD SARAJEVO	15
21. SARADNJA SA OPĆINOM TUZLA	15
22. SARADNJA SA POLITIČKIM PARTIJAMA	15
23. POSJETE IZBJEGLIČKIM I POVRATNIČKIM NASELJIMA – RAD NA TERENU	16
24. PROJEKTI UNIJE 2011 GODINE	16
25. UNICEF – MDGF PROGRAM	18
26. OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA IZBJEGLICA	19
27. MEĐUNARODNI DAN LJUDSKIH PRAVA	20
28. 16. GODINA OD POTPISIVANJA DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA	20
29. ZAHTJEV UNIJE POLITIČKIM PARTIJAMA DA FORMIRAJU VLAST	21
30. REZIME	22

REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA UZOPI u BiH 2011

Dana 30.03.2011.god. u Doboju održana je Skupština Unije za održivi povratak i integracije u BiH. Na Skupštini su bili prisutni predstavnici udruženja - članica Unije za održivi povratak i integracije u BiH, predstavnici lokalnih zajednica Doboj, Maglaj, Odžak i Teslić, predstavnici ministarstava za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica Sarajevskog, Tuzlanskog i Zeničko-dobojskog Kantona, predstavnici resornih entitetskih ministarstava, predstavnici međunarodnih

organizacija u BiH - UNHCR, OSCE i SDC.

Teme Skupštine su podijeljene na dva dijela:

Radni dio skupštine - koji se odnosio na usvajanje Zapisnika i Zaključaka sa Skupštine Unije održane 28.04.2010. godine, usvajanje izvještaja o radu i finansijskog izvještaja Unije za održivi povratak i integracije u BiH za 2010. godinu kao i usvajanje izvještaja o radu i finansijskog izvještaja članica Unije za 2010. godinu.

Tematski dio Skupštine – na kojem se razgovaralo na temu „*Podrška Revidiranoj Strategiji za provedbu ANEX-a VII Dejtonskog mirovnog sporazuma*“.

Najvažniji zaključci sa Skupštine:

- Od svih nivoa vlasti u BiH potrebno je tražiti veća izdvajanja sredstava za održivi povratak, jer dosadašnja sredstva su bila nedostatna, a agonija povratka i suviše dugo traje, te ovakvim tempom ulaganja ovaj proces ne bi bio okončan za narednih 50 godina.
- Ulagati u projekte ekonomske održivosti povratnika, jer se na taj način stvara pozitivno okruženje i mogućnost opstanka.
- Potrebno je uključiti Uniju u narednom periodu kao i udruženje Ostanak u cilju potpune implementacije odredbi Revidirane Strategije za provedbu Anex-a VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.
- Unija treba da se obrati sadašnjim i budućim donatorima sa preporukom za veće podržavanje nevladinih organizacija koje se istinski bore za ljudska prava, a ne da se sredstva daju i usmjeravaju nevladinim organizacijama koje provode suviše vrste edukacija.

Na osnovu preporuka i sugestija članova Upravnog Odbora Unije za održivi povratak i integracije u BiH datih na odvojenom sastanku u Doboju dana 30.03.2011.godine donesen je također zaključak:

da je potrebno sprovesti drugu fazu Kampanje za dosljednu implementaciju Revidirane Strategije za provedbu Anex-a VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, što će podrazumijevati da će sve nevladine organizacije članice Unije i ostalo civilno društvo potpisati peticiju i zatražiti odgovor od svih relevantnih institucija u BiH i međunarodnih organizacija kada će početi dosljedna realizacija ovog važnog dokumenta.

**SKUPŠTINA UNIJE ODRŽANA
07.09.2011.GODINE.**

Unija za održivi povratak i integracije je održala Skupštinu 07.09.2011. godine, u Sarajevu (općina Novi Grad) u cilju pokretanja Kampanje pod nazivom „**Kako zaštititi ljudska prava zagarantovana ANEX-om VII Dejtonskog mirovnog sporazuma – Primjena obećanja ili promjena postojećeg političkog stanja.**“

Zaključci sa Skupštine

Ad 1.) Jednoglasno usvojen zapisnik sa Skupštine Unije održane 30.03.2011 god. u Doboju.

Ad2.) Prezentiran i usvojen izvještaj o radu Unije za održivi povratak i integracije u BiH za period 01.01.-01.07.2011.godine.

Ad3.) U okviru teme pokretanje Kampanje

doneseni su slijedeći zaključci:

a) Unija za održivi povratak i integracije u BiH daje podršku „Inicijativi za novu akciju“ - Pozivu bosanskohercegovačkoj javnosti i međunarodnim institucijama za promjenu stanja u BiH. Članovi Skupštine dijele stavove iznešene u Pozivu - Dejtonski mirovni sporazum se ne provodi ili se provodi selektivno na štetu BiH:

- **kontinuitet države BiH, garantovan članom 1. Ustava BiH se ne poštuje (Anex 4)**

- **ljudska prava se ne poštuju (Anex 6)**

- **povratak izbjeglica nije realizovan (Anex 7)**

- **uspostavljanje državnih korporacija nije realizovano (Anex 9)**

- **jedinstven ekonomski prostor nije uspostavljen.**

b) Zaključkom Skupštine daje se podrška i pomoć državnim organima vlasti koji rade na Ustavnoj reformi koju je neophodno provesti kako bi se riješili problemi u ostvarivanju temeljnih ljudskih prava.

c) Članovi Skupštine su donijeli odluku kojom podržavaju Nacrt Izmjene Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH.

d) Unija za održivi povratak i integracije u BiH daje podršku Inicijativi ministra Federalnog ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice o primjeni Odluke po kojoj raseljena lica prilikom povratka u mjesta prebivališta iz 1991. godine zadržavaju stečena prava po pitanju zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, boračkih i drugih pravnih prava, dok se ta ista prava ne budu jednako mogla koristiti u mjestu prebivališta u Republici Srpskoj ili Federaciji BiH.

Unija za održivi povratak i integracije u BiH će putem svojih 104 članice sprovesti promociju Kampanje o zdravstvenoj zaštiti na teritoriji cijele BiH.

e) Da bi se proces povratka ubrzao, prilikom odabira korisnika programa pomoći, općinske komisije trebaju imati, i pridržavati se, odgovarajuće rokove i odgovornost. Predlažemo da općinska komisija bude glavni nosilac aktivnosti – od samog raspisivanja konkursa do „predaje ključa“ korisniku i podnese izvještaj o svom radu.

f) Zajedničkim naporima vladinog i nevladinog sektora činiti veće napore na prikupljanju dodatnih sredstava za rješavanje pitanja povratka i održivosti povratka. Pomoći razvoj male privrede, poljoprivrede, zanatstva, zadrugarstva i oblasti koje uz manja ulaganja daju veće efekte i ljudima obezbjeđuju uslove za preživljavanje, a potom i dalji razvoj.

Također, na Skupštini je predstavljena prezentacija o tekućem projektu kojeg provodi Unija pod potkroviteljstvom UNICEF –a u BiH, a čiji je naziv “Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama.”

KONFERENCIJA U FOJNICI

Od 20. do 22. oktobra 2011. godine održana je Konferencija u Fojnici gdje su prisustvovali i predstavnici Unije. Prezentovane su slijedeće teme:

- Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Sektor za razvojne projekte održivosti povratka, mr.sci. Adil Osmanović, ministar - **“Održivi povratak - kreditna linija”**

- Vlada Tuzlanskog kantona – **“Aktivnosti Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak na realizaciji programa povratka i zbrinjavanja u 2011. godini”**

- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona – **“Obnova stambenih objekata u funkciji povratka raseljenih osoba smještenih na području Zeničko-dobojskog kantona, čije je prijeratno prebivalište bilo na području Zeničko-dobojskog kantona, i kojima je priznato pravo na privremeni smještaj – 2011”**

Zaključci sa održane Konferencije

1. Izvršiti izmjenu, dopunu i usklađivanje postojeće Zakonske regulative na svim nivoima vlasti, da bi se u potpunosti realizirali ciljevi iz Revidirane strategije za provedbu Aneksa VII Dejtonskog sporazuma

2. U skladu sa prvim zaključkom formirati Radnu grupu za izradu izmjena i dopuna Zakona iz oblasti raseljenih osoba i izbjeglica. U sastav Radne grupe imenovati predstavnike FMROI i resornih kantonalnih Ministarstava

3. Podržava se inicijativa FMROI-a da pored kantona (KS, ZDK, BPK) koji su već donijeli Odluku o ostvarivanju prava iz osnova socijalne, zdravstvene i boračko – invalidske zaštite povratnika iz kantona na područje RS-a i ostali kantoni/uprave/uredi pokrenu aktivnosti na donošenju ove Odluke, dok se ne usaglase Zakoni na nivou države BiH iz oblasti zdravstva, penziono-invalidskog osiguranja, socijalne zaštite i ostalih stečenih prava u mjestu raseljenja, kako bi povratnici bili motivisani da se vrate, prijave i nesmetano nastave koristiti prava u mjestima povratka

4. Učesnici sastanka podržavaju poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u cilju realizacije Zaključaka Parlamenta BiH, da Vijeće ministara BiH osigura kreditno zaduženje BiH za završetak procesa povratka u iznosu od cca 500 miliona KM

5. Podržavaju se poduzete aktivnosti na pripremi i izradi projekta „podrška ugroženim korisnicima kolektivnih i alternativnih oblika smještaja (CEB) u cilju realizacije kreditnog zaduženja kod Razvojne banke Vijeća Evrope u iznosu od 40 miliona Eura

6. Podržava se zajednički projekat podsticaja privrednim subjektima kroz dodjelu grantova i kreditnih sredstava FMROI-a sa Razvojnou bankom F BiH, te se očekuje da u 2012. godini i resorna kantonalna ministarstva sufinansiraju ovaj projekat, a sve u cilju ekonomskog jačanja povratničkih zajednica

7. Zahtjeva se od svih institucija vlasti kao i javnih preduzeća sa većinskim državnim kapitalom u BiH da dosljedno provode Odluku Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda prilikom zapošljavanja u organima vlasti i javnim preduzećima zbog postojanja znatnog odstupanja u primjeni, što negativno utiče na povratak

8. U cilju realizacije projekata povratka potrebno je obezbijediti izdvajanja znatno većih sredstava na svim nivoima vlasti. Preporuka je da kantoni i općine izdvoje sredstva u maksimalnom mogućem iznosu u budžetima za tekuću godinu, a za potrebe povratka. Federalni ministar raseljenih osoba i izbjeglica uputiti će pismo premijerima svih kantonalnih vlada, predsjedavajućim skupština kantona i ministrima resornih kantonalnih

ministarstava/uprava/ureda sa prijedlogom i preporukom da osiguraju podršku povratku u budžetima za 2012. godinu.

9. Konstatovano je da su dosadašnja izdvajanja sredstava kroz projekte humanitarne djelatnosti veoma značajna, te je potrebno i dalje nastaviti sa realizacijom ovakvih projekata

10. Zadržati pažnju za dalje izdvajanje sredstava za povratak od strane međunarodne zajednice, kroz bilateralne kontakte Ministra sa ambasadama zemalja i potencijalnim donatorima

11. Zaključeno je da je dosadašnja saradnja sa nevladinim sektorom veoma dobra, te da se treba nastaviti kroz bolje korištenje potencijala i realizaciju zajedničkih projekata

12. Podržava se inicijativa FMROI-a da se planiranje i realizacija projekata u funkciji povratka predvidi kroz zajedničke projekte i zajednička ulaganja FMROI-a, kantonalnih ministarstava, općina i nevladinog sektora u planovima za 2012. godinu, uvažavajući princip projektnog i regionalnog pristupa

13. U cilju rješavanja problema raseljenih osoba, povratnika i izbjeglica, potrebno je da se nadležni organi iz kantona i općina zadrže i osnaže ljudske i tehničke resurse, kako bi se projekti iz ove oblasti realizirali na blagovremen način

14. Uspostaviti jedinstvenu evidenciju o povratnicima i njihovim potrebama na svim nivoima vlasti, kako bi se istim pružila pomoć na adekvatan način

15. Obavezuju se resorna kantonalna ministarstva/uprave/uredi da redovno ažuriraju podatke o raseljenim osobama i

povratnicima, te da se iste dostavljaju FMROI-u.

Na sastanku je konstatovano da na povratak u svoja prebivališta u BiH čeka još 115.679 osoba, od toga u FBiH trenutno boravi 15.559 raseljenih porodica ili 44.523 osobe, u 93 kolektivna centra u FBiH trenutno boravi oko 2.000 porodica, a u različitim vidovima alternativnog smještaja boravi preko 2.000 porodica.

TEMATSKA KONFERENCIJA IGMANSKE INICIJATIVE

Tematska konferencija Igmanske inicijative: ***Statusna i imovinska pitanja građana nastala kao posljedica raspada nekadašnje Jugoslavije***, održana je u Sarajevu (hotel Hollywood) 29.11.2011. godine. Konferenciji su prisustvovali i predstavnici Unije.

Tematske cjeline

Konferencija je zamišljena na način podjele prisutnih u Radne grupe sa određenim temama.

Učešće su uzeli predstavnici vlasti, NVO sektora i javnog sektora iz **BiH, Srbije, Hrvatske i Crne Gore**

-Penziono i invalidsko osiguranje (Arnaut – BiH)

-Državljanstvo (Radulović – Crna Gora)

-Imovina (Knežević – Hrvatska)

Zaključak: Sve tri tematske cjeline su izuzetno značajne za cijelu balkansku regiju kako bi se izgradili bilateralni odnosi zemalja bivše Jugoslavije

---

PRVE JAVNE KONSULTACIJE

Održane su prve javne konsultacije u hotelu Hollywood u vezi sa **Strategijom za uspostavu poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u BiH** na temu „*Identifikacija strateških ciljeva i prioriteta*“.

Na konferenciji su učestvovali predstavnici vlasti, nevladinog sektora i organizacija civilnog društva, kao i predstavnici UZOPI u BiH.

Rad tokom konsultacija se većim dijelom odvijao u malim radnim grupama kako bi osigurao učešće što većeg broja prisutnih u samim diskusijama, dok su uvod u temu i usaglašavanja strateških ciljeva predstavljani u uvodnom govoru članova Radne grupe. Grupe su podijeljene na osnovu potencijalnih „stubova“ Strategije, a koje su predložili i obrazložili članovi Radne grupe.

Teme Radnih grupa:

Tema 1: „Kordinacija politika i izgradnja kapaciteta“

Tema 2: „Međunarodna saradnja i EU integracije“

Tema 3: „Institucionalna komunikacija i javnost“

Tema 4: „Finansiranje“

Tema 5: „Okvir i struktura Strategije“

Zaključak

Učesnici konsultacija su bili izuzetno zainteresirani za konsultacije o pitanjima i

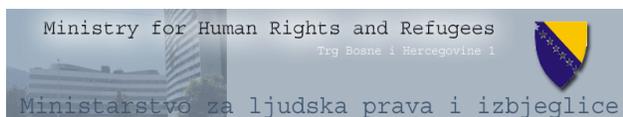
oblastima od značaja za civilno društvo u Bosni i Hercegovini, a koji će u konačnici naći svoje mjesto u tekstu buduće Strategije za uspostavu poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u Bosni i Hercegovini. Izrazili su veliki interes za saradnjom u nastavku procesa, u fazi u kojoj će se definirati konkretni programi i nosioci aktivnosti za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva.

Konsultacije su ocijenjene kao veoma korisne i pozitivne. Učesnici konsultacija su izrazili nadu da će isto tako biti konsultirani i u narednoj fazi procesa izrade Strategije.

Saradnja sa državnim, entitetskim i kantonalnim ministarstvima u BiH

SARADNJA SA MINISTARSTVOM ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

Predstavnici Unije su u sklopu ove saradnje održali sastanak sa gospodinom Mustafom Alikadićem, koordinatorom za Zajedničke projekte državnog i entitetskih ministarstava (gđin. Alikadić koordinira finansijske institucije kako bi se došlo do sredstava za zajedničke projekte).

- Projekat konačnog zatvaranja kolektivnih centara u BiH se još nalazi u prvim fazama njegove pripreme. Evropska Centralna Banka (ECB) koja bi trebala da finansira ovaj projekat odabrala je UNHCR za nadležnu agenciju koja će uraditi Analizu stanja na

terenu i izrade studije izvodljivosti ovoga projekta.

Budući da je koordinacija i saradnja svih relevantnih učesnika u BiH obavezan preduslov, kako u definisanju odgovarajućih rješenja, tako i u implementaciji zajedničkih dogovorenih i opće prihvaćenih ciljeva koje treba postići, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH saradnju sa nevladinim sektorom i civilnim društvom vidi kao imperativ u tom smislu i čini joj dobrodošlicu. Imajući u vidu stečena iskustva, ulogu i doprinos Saveza/Unije, MLJPI sa zadovoljstvom podržava Uniju u nastojanju da, u narednom periodu, osigura sredstva za nastavak programa u oblasti monitoringa implementacije preporuka iz revidirane strategije Aneksa VII Dejtonskog sporazuma.

Unija je, također, prateći aktivnosti vezane za Ministarsku konferenciju u Beogradu i zajednički program za iznalaženje rješenja za izbjeglice i raseljena lica, posebno osiguravanje 101 miliona Eura za potrebe istih unutar BiH, dala punu podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH kao i podršku u nesebičnom zalaganju za pitanje poštivanja prava kategorije ljudi koji već 16 godina žive izvan svojih domova.

SARADNJA UNIJE SA MINISTARSTVOM PRAVDE BiH

Bosna i Hercegovina
MINISTARSTVO PRAVDE

Босна и Херцеговина
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

Predstavnici Unije za održivi povratak i integracije u BiH sastali su se sa rukovodiocem Sektora za civilno društvo pri Ministarstvu pravde BiH, gospođom Sadetom Škaljić.

Između ostalog razgovaralo se:

- O raspodjeli sredstava iz IPA Fondova. Prisutna je netransparentnost pri raspodjeli tih sredstava jer nije izgrađen model po kojem bi se to efikasnije realizovalo.
- Predstavnici Ministarstva Pravde su nas upoznali da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH izdvojilo za 2010. godinu 3.574.000 KM za potrebe civilnog društva.
- Ministarstva nemaju izravnu komunikaciju sa lokalnim zajednicama, dok Unija to već godinama radi.
- Unija posjeduje Bazu koja se sastoji od 104 lokalna Udruženja.
- Unija je razvila saradnju sa političkim partijama koje će participirati u vlasti za period 2010 – 2014.

S obzirom na dugogodišnju kvalitetnu i profesionalnu saradnju Unije sa Ministarstvom pravde BiH, Unija je dobila Pismo preporuke od Ministarstva Pravde BiH kao pozitivan primjer dobre prakse i saradnje između institucija vlasti i organizacija civilnog društva. Ministarstvo pravde daje punu podršku i preporuke za apliciranje na projekte kod zemalja članica Evropske unije.

Federalno ministarstvo
raseljenih osoba i izbjeglica

SARADNJA SA FEDERALNIM MINISTARSTVOM RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

Sastanak Federalnog ministra za raseljene osobe i izbjeglice Adila Osmanovića sa predsjednicom Unije za održivi povratak i integracije u BiH Mirhunisom Zukić protekao je u razgovoru o problemima povratnika i mogućnostima saradnje na projektima održivog povratka.

Ministar Osmanović je naglasio da se moraju poduzeti konkretne akcije kako bi se povratnička populacija zadržala na svojim ognjištima. Ljudi koji su se vratili na prijeratne adrese imaju konkretne probleme u ostvarivanju prava na život u uslovnim stambenim jedinicama, zdravstvenu zaštitu, školovanje i zapošljavanje, pa se odmah treba pristupiti izmjenama određenih zakonskih rješenja u tom pravcu.

Potpisan Protokol o saradnji između Unije za održivi povratak i integracije u BiH i Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica

Kao rezultat dugogodišnje saradnje potpisan je Protokol o saradnji između Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica i Unije za održivi povratak i integracije u BiH.

Ovim Protokolom regulisani su odnosi na kojima će se zasnivati međusobna saradnja ove dvije institucije u cilju rješavanja problema povratnika i mogućnostima saradnje na projektima održivog povratka. Između ostalog regulisana je razmjena informacija o stambenom statusu potencijalnih korisnika pomoći, pomoć u organizaciji povratka i reintegriranje povratnika, obnovi njihovih kuća, stanova i druge imovine, te stvaranje drugih pretpostavki za opstanak na području povratka i saradnji sa civilnim društvom, pristup ljudskim pravima i slobodama, demokracije, uspostavljanje saradnje sa međunarodnim organizacijama i institucijama zaduženim za zaštitu izbjeglica iz BiH i raseljenih lica u BiH.

Na molbu i zahtjev Unije za održivi povratak i integracije u BiH, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica je u 2011. godini

podržalo rad Unije u vidu sufinansiranja na projektu izrade Baze/Mape za unos podataka vezanih za održivi povratak u BiH u okviru projekta *Monitoring javnih sredstava za održivi povratak u BiH*.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama

SARADNJA SA OSCE-om

Predstavnici Unije za održivi povratak i integracije u BiH su svoju saradnju sa OSCE-om obilježili između ostalog i na sastanku sa gospodinom Ferminom Cordoba i gospođom Amelom Tandara. Razgovarano je o aktivnostima OSCE-a u 2011. godini kao i o njihovom prisustvu u općinama – Komisijama za odabir korisnika za rekonstrukciju ratom oštećenih stambenih objekata za 2010. godinu.

Projekat „Edukacija članica unije u primjeni uputstva za odabir korisnika za rekonstrukciju stambenih objekata“ finansiran je od OSCE-a, a implementiran od strane Unije, gdje je Izvještaj koji je Unija prosljedila ocjenjen kao veoma dobar i kvalitetan i kao takav je prosljeđen ostalim šefovima OSCE-a. Edukacijom su se nastojali osposobiti novi članovi za rad u sastavu opštinskih komisija i na taj način uspostavili mehanizam za praćenje rada opštinskih komisija u svim odabranim opštinama (68 opština). Pored novih članova prisutnih na edukaciji prisustvovali su, također, i stariji članovi komisija kako bi na jedan transparentan način prenijeli svoje iskustvo o radu općinskih komisija.

Neki od zaključaka sa održanih edukacija:

- Potrebno je izmijeniti rok implementacije zajedničkih projekata (ZP)
- Problem je alternativnog smještaja jer se ljudima smještenim u takve vrste boravišta ne plaća kirija, nego sami moraju snositi svoje troškove, a općina bi trebala da reguliše to, i na taj način ljudi gube status osobe u alternativnom smještaju.
- Postoji problem sa samim javnim pozivom, a odnosi se na to da ako neka osoba ne dobije donaciju po nekom javnom pozivu, u slijedećem javnom pozivu opet se ide sve ispočetka
- Predloženo je da predsjednik općinske komisije za odabir korisnika pomoći ne bude općinski referent, nego da on samo bude stručni saradnik pri organizovanju sastanaka komisije
- Problem je i definisanje prvostepene i drugostepene komisije. Faktički, drugostepena komisija i ne postoji, jer kada se neko žali iz razloga da nije dobio donaciju, taj problem ponovo razmatra prvostepena komisija, ista ona koja nije odobrila donaciju
- Bilo je slučajeva u u radu općinskih komisija gdje su znali biti priloženi lažni dokumenti (slučaj iz Trebinja): uvjerenja o kretanju su netačna
- Javnim pozivom se preciziraju naselja – razdvajanje Srba, Hrvata ili razdvajanja Srba i Bošnjaka, automatski su svi ostali elminisani
- Sporost administracije (u općini Nevesinje 2010. godine planirano je da

se prave 2 kuće i ta procedura traje 18 mjeseci); previše se odugovlači sa pravljjenjem liste za odabir korisnika pomoći – prijedlog je da se skрати procedura; sporost pri odabiru izvođača radova: kuće iz 2009. godine će se početi praviti tek 2011. godine.

- Potrebna je edukacija i općinskih službenika za povratak
- Donacije trebaju da se dodjeljuju za ratom porušene objekte
- Potrebno je uraditi neke korekcije „Uputstva o načinu i procedurama odabira korisnika projekata povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica“, u kontekstu da član 1 (predmet uputstva) treba promijeniti kada je u pitanju dodjela sredstava osobama koje su živjele na nekom području, jer oni ne dobijaju nikakvu pomoć pri rekonstrukciji

OSCE će u tekućoj godini razmatrati saradnju sa Unijom na nastavku projekta koji je Unije provodila.

SARADNJA SA UNHCR-om

Unija za održivi povratak i integracije u BiH organizirala je sastanak sa predstavnicima UNHCR-a u BiH. S obzirom da su predstavnici UNHCR-a upoznati sa dugogodišnjim aktivnostima i radom Unije na pitanju povratka, saradnja se bazirala na aktuelnim pitanjima i budućim projektima, kao i informisanju o rezultatima realiziranih projekata. Tema sastanka je bila da se Unija upozna sa budućim planovima UNHCR-a kada je u pitanju implementacija Anexa VII Dejtonskog sporazuma, i da li postoji neka vrsta projekta koji bi Unija mogla da implementira.

Unija je predstavnike UNHCR-a upoznala sa rezultatima dugogodišnjeg istraživanja pod nazivom „Monitoring održivog povratka u BiH” gdje je sakupila određene informacije sa terena iz oblasti rekonstrukcije, infrastrukture, socijalnog i zdravstvenog

osiguranja, obrazovanja, naknada štete u 143 općine i Distriktu Brčko i 2.244 mjesne zajednice. Iz Unije smatraju da bi ovaj dokument trebao biti temelj za provođene Revidirane Strategije za implementaciju Anexa VII Dejtonskog sporazuma u narednom periodu.

SARADNJA UNIJE SA UNICEF-om

Predstavnici Unije su 2011. godinu započeli nizom sastanaka sa predstavnicima UNICEF-a u BiH što je rezultiralo početkom implementacije zajedničkog projekta o kojem će biti više riječi u nastavku.

Predstavnici UNICEF-a su od samog početka insistirali i naglašavali kako je obrazovanje (edukacija mladih), a posebno povratničke populacije, koja je jedna od najugroženijih kategorija od velike važnosti za Bosnu i Hercegovinu. UNICEF se posebno zalaže za implementaciju Anexa VII Dejtonskog sporazuma u što je naša organizacija uključena od samog početka njegove sprovedbe. Unija je kod predstavnika

UNICEF-a lobirala da se izgradi igralište za djecu kao i internet centar u prvom povratničkom naselju Makljenovac u općini Doboj, kako bi se obezbjedio ostanak u toj povratničkoj općini i mjesnoj zajednici.

Prepoznat je kapacitet Unije i resursi sa kojima raspolaže što je jedan od ključnih faktora uspješne realizacije projekata koji nam predstoje u saradnji sa ovom međunarodnom organizacijom. Unija će iz svog monitoringa odabrati ugrožene mjesne zajednice i općine kao što su: Goražde, Pale, Pale Prača, Velika Kladaša, Gacko, Trebinje, Mostar, i ostale opštine.

UNICEF u okviru svojih programskih aktivnosti radi obrazovanje i edukaciju mladih u okviru životnih vještina i ključnih kompetencija kroz poduzetništvo. U saradnji sa Sektorom za obrazovanje mladih stručnjaka iz UNICEF-a Unija za održivi povratak i integracije u BiH je krenula u intenzivne pripreme koje su rezultirale početkom implementacije projekta edukacije. UNICEF je izrazio spremnost da u okviru tih aktivnosti uključi Uniju sa jednim projektom koji će se odnositi na obrazovanje i edukaciju mladih, a koji spadaju u povratničku kategoriju, tačnije u marginaliziranu grupu povratnika.

Saradnja sa domaćim nevladinim organizacijama

SARADNJA SA CATHOLIC RELIEF SERVICES

Saradnja sa CRS-om se bazirala na razmjeni informacija, tj. servisiranjem informacijama od strane Unije, kao i razmatranju mogućnosti zajedničke implementacije projekata. Ponovljeno je da je zadatak Unije kako pomoći ljudima koji su se vratili (rekonstrukcija, zdravstvo, obrazovanje, socijalna zaštita, zapošljavanje, deminiranje, naknada štete, infrastruktura, elektrifikacija, sigurnost). Nevladine organizacije su najviše bazirane na jačanju ekonomije.

Predstavnici Unije su također skrenuli pažnju na povratak Srba u Mostar. Za njih je u centralnom dijelu Mostara napravljeno 23 zgrade sa 228 stanova, međutim osim potkrovlja i poslovnih prostora više ništa nije urađeno. Nisu završene dvije zgrada u ulici Alekse Šantića i jedna na Bulevaru narodne revolucije. Na većini zgrada nisu urađene zajedničke prostorije niti je na iste dovedena infrastruktura (voda, struja, kanalizacija). Potrebno je obezbijediti sufinansiranje povratnicima u Mostar kako bi završili unutrašnje radove svojih stanova (potrebno je 2.000.000 Eura), jer povratnici već 15. godina žive kao podstanari u Mostaru.

Ponovo je skrenuta pažnja na Srednjobosanski kanton (Busovača, Kiseljak) i povratnička mjesta u njemu gdje su povratnici u lošem stanju u svakom pogledu i gdje im još nije obezbjeđena adekvatna zdravstvena zaštita.

CRS upravo želi da investira na područja gdje bi se mladima omogućilo zapošljavanje. Također, CRS je izrazio želju za razvijanjem veće saradnje sa Unijom kako bi se sistematski rješavali problemi, naglasivši da bi svaka općina trebala da ima razvojni plan.

SARADNJA SA MREŽOM ZA IZGRADNJU MIRA I NVO VIJEĆEM

mreža za
izgradnju mira

Unija za održivi povratak i integracije BiH, postala je članica Mreže za izgradnju mira i kao takva učestvuje u zajedničkim aktivnostima i sudjeluje u razmjeni korisnih informacija.

Mreža za izgradnju mira je uspostavljena u februaru/veljači 2010. godine i trenutno broji 63 članice.

Kao i do sada i u 2011. godini nastavljena je uspješna saradnja sa NVO Vijećem. Unija kao članica mreže nevladinih organizacija „NVO Vijeće“ je član Izvršnog odbora pomenute mreže, redovno prisustvuje na jednomjesečnim sastancima članova NVO Vijeća i Izvršnog odbora.

SARADNJA SA KOALICIJOM ZA UKLJUČIVANJE PROTUMINSKE AKCIJE U RAZVOJNE PROGRAME

Unija za održivi povratak i integracije u BiH je 10.10.2011. godine potpisala Izjavu o pristupanju Koaliciji za uključivanje protuminske akcije u razvojne programe. Ovim činom Unija se uključila u jedan program zajedničkog djelovanja relevantnih nevladinih organizacija u okviru protuminskih aktivnosti. U okviru je priprema teksta Zakona o protuminskom djelovanju u BiH u kojem nisu uključene nevladine organizacije. Povodom toga upućen je dopis na adrese Vijeća ministara, Predsjedništva BiH i Parlamentarne Komisije za odbranu i sigurnost.

SARADNJA SA CENTROM ZA STUDIJE O IZBJEGLIM I RASELJENIM OSOBAMA

Unija je ostvarila saradnju sa Centrom za studije o izbjeglim i raseljenim osobama pri Institutu za društvena istraživanja Fakulteta Političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Centar je, u okviru svojih programskih aktivnosti, organizovao Konferenciju 15.12.2011.godine pod nazivom **Izbjeglice i raseljene osobe – Problemi i perspektive sa posebnim osvrtom na BiH**. Učešće na Konferenciji je uzela i Unija sa prezentacijom o **Ulozi nevladinih organizacija u BiH u rješavanju Anexa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, sa organima vlasti i međunarodnom zajednicom**. U okviru date prezentacije, Unija je predstavila svoj dugogodišnji rad u provedbi Anexa VII, Monitoring povratka u BiH, saradnju sa institucijama vlasti (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo pravde BiH, Ministarstvo

civilnih poslova BiH, Komisijom / Povjerenstvom za izbjeglice i raseljene osobe BiH, Fondom za povratak BiH, Entitetskim ministarstvima za izbjeglice i raseljena lica, lokalnim vlastima) kao i sa međunarodnim organizacijama (EU, OSCE, UNHCR, SDC, UNICEF, USAID...).

Također, Unija je uključena u kreiranje Zbornika radova gdje će predstaviti svoj rad na temu ***Naučene lekcije povratka u BiH – model za globalni mir.***

Saradnja sa lokalnim vlastima i lokalnim zajednicama

SARADNJA SA OPĆINOM STARI GRAD SARAJEVO

Unija za održivi povratak i integracije u BiH je potpisnik Sporazuma o saradnji Općine Stari Grad sa nevladinim/neprofitnim organizacijama.

S obzirom da na području Starog Grada djeluje više od 100 nevladinih organizacija, i da su do sada sa Općinom Stari Grad saradivali bez Sporazuma ili drugog pravnog akta, potpisivanjem ovog Sporazuma dosadašnja saradnja Općine Stari Grad i nevladinih organizacija će biti snažnija i transparentnija i bit će ispoštovani zahtjevi EU koji se odnose na saradnju općine i nevladinog sektora na principima integrisanog razvoja.

SARADNJA SA OPĆINOM TUZLA

U okviru ove saradnje Unija za održivi povratak i integracije u BiH održala je sastanak sa pomoćnikom načelnika za Razvoj, poduzetništvo i društvene djelatnosti u Tuzli gospodinom Safetom Husanovićem, i gospođom Svjetlanom Kakeš, šefom Kabineta općinskog Načelnika.

Predstavnici općine su nas upoznali da Općina Tuzla ima ostvarenu saradnju sa 50 međunarodnih organizacija i da su 99% projekata radili sa strancima. Opština je sufinansirala 262 lokalne nevladine organizacije u Tuzli iz raznih oblasti i svoju saradnju sa nevladinim organizacijama kroz realizaciju projekata provode već 15. godina.

Razgovarano je i o stanju mlade populacije na ovom području. Postoji već 15 mladih sa kojim saraduju i koji se mogu zaposliti kada bude uređen Centar za edukaciju mladih iz energetske efikasnosti. Opština Tuzla saraduje sa UNICEF–om i trenutno rade na projektu „Prevenција maloljetničke delinkvencije”.

Saradnja sa političkim partijama

U mjesecu januaru 2011. godine Predsjednica Unije za održivi povratak gđa. Mirhunisa Zukić posjetila je Centralu HDZ1990 u Mostaru. Tom prigodom održan

je sastanak sa gosp. Josipom Merdžom, glavnim tajnikom i gosp. Ivicom Drmaćem, tehničkim tajnikom stranke. Pitanja održivog povratka i realiziranje strategije usvojene u Parlamentu BiH bili su glavne teme ovog sastanka. Presentirani su podatci koji se odnose na položaj povratničke populacije u BiH i istaknut je značaj realiziranja projekata koji imaju za cilj ekonomsku održivost povratka. Gosp. Merdžo je naglasio kako pitanje povratka ima veliki značaj za HDZ1990, te je toj temi posvećeno i jedno čitavo poglavlje programske deklaracije stranke. Naglašeno je i dosadašnje uspješno sudjelovanje Vlade HNŽ u projektima obnove objekata za potrebe povratka u HNŽ kao i na području grada Mostara.

Posjete izbjegličkim i povratničkim naseljima – rad na terenu

U cilju provedbe održivog povratka u srednjoj Bosni tim Unije je posjetio i upriličio sastanak sa Udruženjem poljoprivrednika i stočara Karaula sa Vlašića. Ovom prilikom smo se upoznali sa postignućima Udruženja i perspektivama razvoja u narednom periodu. Prepoznat je

kapacitet udruženja koje broji 250 registrovanih članova i preko 1000 kooperanata koji nisu članovi. Udruženje je proširilo otkup proizvoda iz Karaule na šire područje Vlašićkog Platoa. Obuhvaćeni su veći kooperanti multietničkog sastava.

U okviru istraživačkog projekta „Monitoring održivog povratka u BiH“ koji je Unija za održivi povratak i integracije u BiH provodila u tri posljednje godine, suočili smo se sa masovnijim povratkom raseljenih lica u svoje prijeratne domove.

U cilju zajedničkog iznalaženja rješenja u pomoći raseljenim licima i povratnicima, a na inicijativu udruženja za povratak Srba u grad Mostar, Unija je zakazala javni skup na kojem su između ostalih prisustvovali: Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU u BiH gospodin Valentin Inzko, predstavnici ambasade Hrvatske, Srbije i Njemačke.

Pismenu podršku uputile su ambasade SAD, Crne Gore, Japana, Francuske i Austrije. Aktivno učešće na skupu pružili su OHR, OSCE, UNHCR, ASB, CRS, predstavnik ombudsmana za ljudska prava BiH, predstavnici državnog i entitetskih ministarstava, Gradske Uprave grada Mostara, te Uprave za izbjeglice i raseljena lica Hercegovačko-neretvanskog kantona.

PROJEKTI UNIJE U 2011. GODINI

Sa mjesecom februarom 2011. godine završena je implementacija projekta „Analiza realizovanih zahtjeva Platforme povratnika, izbjeglica i raseljenih lica u periodu 2006–2010“ finansiranog od strane Centara Civilnih Inicijativa.

Period implementacije projekta: 01.06.2010
– 28.02.2011.

U nastavku izdvajamo neke od rezultata i aktivnosti projekta:

- U okviru pripremnih aktivnosti istraživanja Unija je uspostavila komunikaciju sa svim političkim partijama (23) potpisnicama Platforme, izvršen je odabir općina/opština (65) u kojima će se održati istraživanje uspostavljajući komunikaciju sa načelnicima tih općina/opština, održan je sastanak sa predstavnicima udruženja članica Unije (98) kao i sa predsjednicima mjesnih zajednica.
- Rezultati Analize Ankete o ostvarenju rezultata Platforme izbjeglica, raseljenih lica i povratnika 2006–2010. pokazuju da ni jedna od stavki nevedenih u Anketnom upitniku nije ispunjena u periodu 2006 – 2010. godine za kada je bilo i planirano (Realizacija ANEX-a IV, VI, VII; zaustavljanje korupcije i kriminala u oblasti rekonstrukcije; obnova 40.000 stambenih jedinica za povratnike; upošljavanje 100.000 izbjeglica, raseljenih lica i povratnika; implementacija ustavnih amandmana o konstitutivnosti naroda; izmjena Izbornog zakona uvođenjem izborne jedinice za Dijaspору.
- U okviru planiranih aktivnosti uradili smo i Analizu predizbornih programa političkih stranaka za Izbore 2010. godine. Samo jedna trećina programa tretira povratak izbjeglica i raseljenih lica

tj. realizaciju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, dok ni jedna stranka nije ozbiljno tretirala problem korupcije i kriminala pri rekonstrukciji stambenih objekata u svom izbornom programu, a kada je u pitanju zahtjev iz Platforme koji traži obnovu stambenih jedinica za povratnike većina stranaka ovo pitanje ne tretira u svojim predzbornim programima.

- 01.09.2011. godine Unija je započela sa implementacijom novog projekta koji finansira CCI. Projekat pod nazivom „Monitoring javnih sredstava za održivi povratak“ odnosi se na javno zagovaranje reformskih procesa iz oblasti **javne potrošnje. Obzirom da do sada nema objedinjenih podataka o korisnicima po općinama u segmentu održivog povratka, ovaj projekat bi trebao dati konačne rezultate po općinama u području rekonstrukcije stambenih objekata u BiH, kao i ostalih segmenata održivosti povratka predviđenih Revidiranom Strategijom za implementaciju Anexa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma 2010 – 2014 usvojene od strane Parlamentarne Skupštine BiH (rekonstrukcija, zapošljavanje, sigurnost, infrastruktura, obrazovanje, socijalna zaštita, zaštita od mina, zdravstvena zaštita, naknada štete).** Opšti cilj projekta je povećati

odgovornost javnih institucija za trošenje javnih sredstava namijenjenih za programe povratka. Unija je, u okviru praćenja raspodjele Javnih sredstava za održivi povratak, kreirala web portal za unos i prezentaciju podataka (www.uzopibih.com.ba/povratak). Web portal sadrži slijedeće elemente:

- sve nivoje vlasti sa kojih se izdvajaju sredstva (država, entiteti, Distrikt Brčko, kantoni i općine)
- izdvojena sredstva na svim nivoima
- utrošak sredstava na svim nivoima
- korisnike javnih sredstava, tj. po imenu i prezimenu svaka osoba koja dobije donaciju
- vrstu i namjenu donacije (stambeni objekat, ekonomska održivost, infrastruktura i dr.)
- neregularnosti i nepravilnosti pri raspodjeli i utrošku javnih sredstava

Osnovne aktivnosti projekta uključuju kombinaciju promocije, javnog zagovaranja, praćenja stanja problema, kritike prema vlastima i aktivnosti na formiranju monitoring timova koji bi imali dvojak ulogu: praćenje izdvojenih javnih sredstava od strane kantonalnih i entiteskih ministarstava, Distrikta Brčko, kao i Komisije/Povjerenstva za izbjeglice i raseljena lica BiH, i praćenje rada opštinskih Komisija i izvještavanje Unije o donijetim odlukama iz opštinskih komisija (prioritetne općine se određuju na sastancima državne Komisije / Povjerenstva).

UNICEF

Unija za održivi povratak i integracije u BiH

otpočela je sa implementacijom projekta pod nazivom „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama.” Aktivnosti se realizuju u okviru Programa zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP), finansiranog sredstvima Vlade Kraljevine Španije. Projekat se implementira na području 17 općina/opština u BiH: Sarajevo, Istočno Sarajevo, Goražde, Mostar, Široki Brijeg, Trebinje, Brčko Distrikt, Odžak, Bijeljina, Banja Luka, Prijedor, Doboju, Tuzla, Zenica, Bihać, Livno i Vitez u vremenskom periodu od 30. maja 2011. godine do 31. juna 2012. godine.

Mladi koji će učestvovati na edukaciji / treningu će steći znanje o:

- Životnim vještinama i ključnom obrazovanju o kompetencijama i odnosu između obrazovanja i tržišta rada;
- Uticaj obrazovanja na zapošljivost i bolji izbor za život i ekonomske sigurnosti;
- Podići svijest o osobnim potrebama i pristup raspoloživim resursima;
- Kako pokrenuti vlastiti posao – poduzetničke vještine;
- Poslovno planiranje;

- Započinjanje akcija u zajednici da bi se ublažila marginalizacija, nezaposlenost i proces održivog povratka;
- Jačanje kapaciteta podnositelja zahtjeva za grantove.

Model je dizajniran i kao sredstvo za aktivno sudjelovanje mladih u društvenom i privrednom životu ruralnih povratničkih zajednica. Mladi će naučiti kako izraziti i ostvariti svoje potrebe i kako komunicirati s lokalnim vlastima i predstavnicima biznis sektora.

Treninzi su održani u: Bihaću (07. i 08. jula 2011.), Zenici (18. i 19. jula 2011.), Prijedoru (25. i 26. jula 2011.), Banja Luci (27. i 28. jula 2011.), Goraždu (02. i 03. avgusta 2011.), Vitezu (09. i 10. avgusta 2011.), Istočnom Sarajevu (15. i 16. avgusta 2011.), Sarajevu (23. i 24. avgusta 2011.), Bijeljini (05. i 06. septembra 2011.), Brčko Distriktu (08. i 09. septembra 2011.), Tuzli (12. i 13. septembra 2011.), Doboju (15. i 16. septembra 2011.), Odžaku (19. i 20. septembra 2011.), Trebinju (26. i 27. septembra 2011.), Mostaru (29. i 30. septembra 2011.), Širokom Brijegu (03. i 04.

oktobra 2011.) i Livnu (05. i 06. oktobra 2011.), gdje je bio prisutan 491 polaznik. Nakon održanih treninga slijedi druga faza

obuke gdje će najmanje pet mladih ljudi iz svake općine (od ukupno 85) raditi „licem u lice“ s trenerom i naučiti kako pripremiti poslovni prijedlog, plan poslovanja i budžet za pokretanje vlastitog biznisa.

Program zapošljavanja i zadržavanja mladih u BiH (YERP) u trajanju od tri godine (2010 – 2012) je projekat podržan kroz Fond za dostizanje milenijumskih razvojnih ciljeva od strane Vlade Kraljevine Španije. Program zajednički provode UNDP, UNICEF, UNFPA, IOM i UNV u partnerstvu sa Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskim ministarstvima za rad i obrazovanje, Agencijom za statistiku BiH, zavodima za zapošljavanje, osnovnim i srednjim školama, općinama i ruralnim zajednicama, pojedinačnim preduzećima te NVO–ima i organizacijama civilnog društva.

Obilježavanje svjetskog dana izbjeglica

Povodom Svjetskog dana izbjeglica 20. juna, Unija za održivi povratak i integracije u Bosni i Hercegovini ove godine posvetila se djeci koja žive u kolektivnim centrima. Taj dan su predstavnici Unije posjetiti djecu kolektivnog centra Višće (opština Živinice), od kojih su mnogi rođeni tu i još uvijek žive u najtežim uslovima života. Druženjem sa njima i podjelom skromnih darova nastojali smo pokazati da nisu zaboravljeni i pružiti im dio nade za bolju budućnost, normalan i dostojanstven život.

Predstavnici Unije su se uključili i u humanitarni bazar u organizaciji UNHCR-a u

Sarajevu. U ime naše asocijacije uputili smo još jedno podsjećanje relevantnim

institucijama vlasti, međunarodnim organizacijama i široj javnosti, da se nakon 16 godina treba u potpunosti implementirati ANEX VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Ovim putem želimo da se zahvalimo preduzećima „Klas“ - Sarajevo i „Vispak“ - Visoko na razumijevanju problematike izbjeglica u kolektivnim centrima, te njihovim skromnim doniranjem svojih proizvoda za mališane kolektivnog centra „Višća“ u Živinicama.

Međunarodni dan ljudskih prava u BiH

Povodom obilježavanja 10. decembra Međunarodnog dana ljudskih prava, Unija za održivi povratak i integracije u BiH je organizovala manifestacije u okviru kojih su volonteri ove asocijacije obišli mlada nezaposlena raseljena lica i povratnike, njih oko 500, koji su u periodu od 7. jula do 6. oktobra 2011. godine bili polaznici radionica u okviru projekta „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama.“, a koji nakon toliko godina nemaju obezbijeđen dostojanstven život u i izvan svojih domova.

Želeći pružiti nadu za bolje sutra Unija je održala radionice za polaznike svih profila zanimanja na području BiH, a u cilju boljeg snalaženja i opće informiranosti mladih za aktivno traženje posla. Kao organizatori, impresionirani smo odzivom na obuku i **saznanjima da nijedan polaznik nije izrazio želju da ide iz BiH.** Ova činjenica treba biti dodatni motiv da im svi sudionici koji mogu pomoći zajednički prikupe dodatna sredstva i pruže mogućnosti zapošljavanja, a samim tim obezbijede uslove za život i dalji razvoj.

U okviru predviđenih manifestacija upriličenih povodom ovog dana predstavnici Sekretarijata UZOPI u BiH obišli su korisnike kolektivnih centara u Tuzlanskom kantonu.

Ovim smo nastojali još jednom podsjetiti sve institucije sistema da je Dejtonski mirovni sporazum dobro ugradio elemente zaštite osnovnih ljudskih prava koja nažalost raseljena lica i povratnici ne mogu u potpunosti ostvariti u svojoj zemlji.

---

16 godina od potpisivanja Dejtonskog Mirovnog Sporazuma

Prognanici se nisu vratili svojim kućama, a i onima koji su se vratili nisu stvoreni osnovni preduslovi za dostojanstven život. Anex VII DMS-a za BiH ne provodi se planiranom dinamikom, a izdvajanje sredstava u 2011. godini iz budžeta, na svim nivoima vlasti su nedovoljna i imaju trend drastičnog opadanja – stav je Unije za održivi povratak i integracije u BiH. Pitamo se da li je njihova budućnost na njihovim prijeratnim ognjištima ili daleko od njih jer kao što to čine, ponovno se iseljavaju.

Istaživanja naše organizacije podsjećaju na negativne primjere povratka: Bosansku

Krupa gdje je 50 lica ponovno napustilo svoje područje povratka (MZ Dubovik i MZ Prekounje), Kupres FBiH gdje su 3 porodice napustile mjesto povratka i žive u RS-u (MZ Donji Malovan), Bratunac gdje su 73 porodice napustile mjesto na kojem su se bile vratile (MZ Glogova, Hranča i Krasan Polje). Isti je slučaj i sa drugim opštinama.

Ističemo samo dijelove iz istraživanja kojeg smo proveli na području 142 opštine/općine u BiH i Brčko Distriktu, odnosno u 2.244 mjesne zajednice. Poznato je da još uvijek na povratak čekaju 106.604 osobe u BiH, od čega u FBiH trenutno borave 44.523 raseljene osobe, u RS 61.835 i Brčko Distriktu 246 osoba. Ovome dodajemo još oko 7.000 osoba koji se nalaze u kolektivnim centrima. Procjene su da oko 80.000 izbjeglica iz BiH, koji borave u inostranstvu, također čeka na povratak.

Podržavamo inicijative Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH koje se trudi da obezbijedi sredstva za rješavanja problema za najranjivije kategorije stanovnika koji žive

u kolektivnim centrima i potencijalnim povratnicima.

Ako bi se budžetska sredstva izdvajala dosadašnjom dinamikom završetak obnove i povratak raseljenih osoba na svoja prijeratna mjesta stanovanja trajao bi gotovo dvije decenije, jer su izdvojena sredstva daleko ispod nivoa realnih potreba.

Zahtjev Unije političkim partijama da formiraju vlast - 02.02.2011.

Unija za održivi povratak i integracije u BiH, kao dio civilnog društva, uputila je reakciju političkim partijama zbog odugovlačenja formiranja izvršne i zakonodavne vlasti u BiH i tražila da politički dogovor bude postignut, ali i uspostavljeni principi za normalno funkcionisanje vlasti u BiH.

Tom prilikom smo željeli da još jednom ukažemo na krajnje teško i nepodnošljivo stanje u kojem se nalazi najugroženija kategorija stanovnika – povratnici, raseljena lica i izbjeglice.

Razočarani smo političarima koji insistiraju na svojim rješenjima i uslovima kao jedino prihvatljivim, a koji vode ka dubljoj političkoj krizi i neodgovornosti prema biračima. Isti su u predizbornoj kampanji garantovali da imaju kapacitet za formiranje ne samo parlamentarne većine, nego kompletne vlasti na svim nivoima u BiH.

REZIME

U toku 2011. godine, Unija za održivi povratak i integracije u BiH je održala dvije Skupštine (30.03.2011. i 07.09.2011.)

Također, predstavnici Unije su prisustvovali na:

- dvije Konferencije (Fojnica - 20.- 22. oktobra 2011. i Sarajevo - 29.11.2011.) i prvim javnim konsultacijama u cilju izrade Strategije za poticajno okruženje civilnog društva (07.12.2011. god.)

Ono što je prvenstveni cilj Unije bio jeste da nastavi saradnju sa svojim članicama (NVO) i direktnim korisnicima na terenu. Tako je u okviru YERP programa, a u cilju implementacije projekta pod nazivom „Edukacija o životnim vještinama i ključnim kompetencijama za tržište u ruralnim izbjegličkim lokalnim zajednicama“ implementing tim Unije:

- obišao i održao edukacije/treninge u 17 gradova u BiH
- 491 mladi pripadnik povratničke populacije prisustvovao edukacijama

Svi su uspješno završili obuku i dodijeljeni su im Certificati kao priznanje i potvrda njihovog učešća.

U okviru ovog projekta, Unija je ostvarila saradnju sa mnogim relevantnim institucijama u BiH:

- Zavodima za zapošljavanje, CISO Centrima, omladinskim organizacijama, srednjim stručnim školama i dr., (upućeno je 246 dopisa u cilju obezbjeđivanja mladih za edukaciju)
- telefonskim putem kontaktirani sekretari iz 297 mjesnih zajednica

- uspostavljena je i saradnja sa mnogobrojnim zadrugama i poslovnim tvrtkama (ukupno 46), a u cilju omogućavanja zaposlenja mladih u skladu sa profilom zanimanja
- upućen je dopis svim relevantnim institucijama u 17 gradova u kojima su održani treninzi za mlade povratnike, da u Budžetu za 2012. godinu planiraju sredstva za zapošljavanje mladih povratnika (dopisi su upućeni na 60 adresa).

Polovinom februara 2011. godine Unija je završila implementaciju projekta „Analiza realizovanih zahtjeva Platforme IRL 2006 - 2010“. U toku tog projekta implementing tim Unije je obišao 49 općina/opština (gdje su održani skupovi sa povratnicima iz 137 MZ).

U septembru 2011. godine Unija je otpočela implementaciju drugog projekta pod nazivom „Monitoring utroška Javnih sredstava za održivi povratak“. U okviru tog projekta kreiran je web portal UZOPI u BiH, na kojem će transparentno biti prikazana planirana, izdvojena i utrošena sredstva u 30 općina/opština BiH.

Unija za održivi povratak i integracije u BiH je potpisala Protokol o saradnji sa:

- Federalnim ministarstvom za izbjeglice i raseljena lica. Do sada Unija ima potpisana 2 memoranduma/protokola sa državnim/entitetskim institucijama (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i Federalno ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica) i
- potpisana 62 memoranduma sa općinama/opštinama.

MENADŽERSKI TIM

Mirhunisa Zukić, predsjednik

Rasim Bećirović, sekretar

Jela Nogo, koordinator aktivnosti na terenu

Dino Habib, podrška na terenu

Edin Čolić, koordinator na projektu

Anera Zorlak, asistent

Vladimir Obrenović, trener

Dženan Mašetić, koordinator na projektu

Amira Cerović, finansijski asistent